

En brunnskur i Ronneby : mindre än en bagatell

Bendz, Emma,

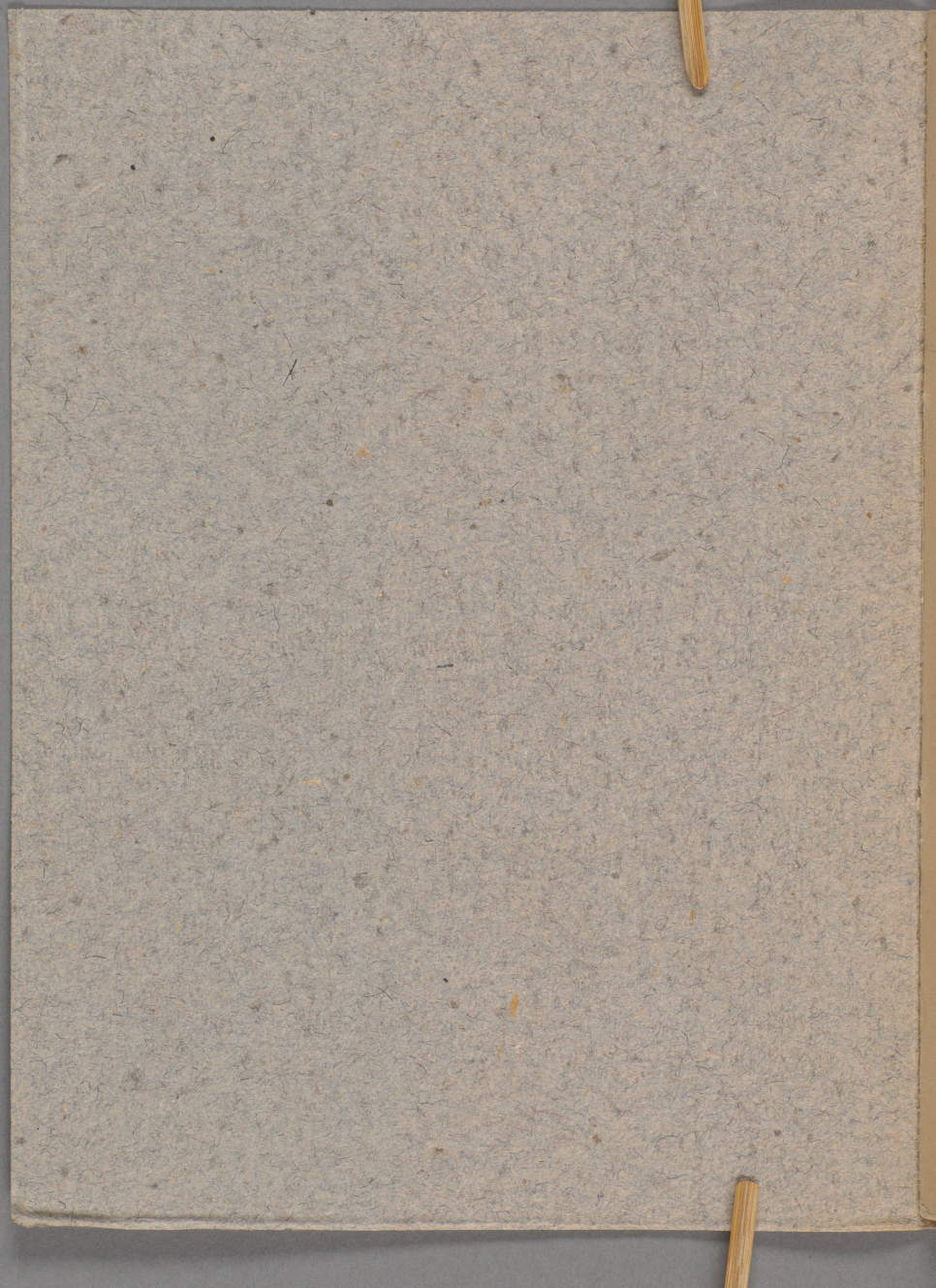
81 Fa Br.

EN BRUNSKLIR

I
RUMMEBY

1893

1893

Vitt. Sv.

Dram.

(Pv.)

1893

En Brunnskur i Ronneby.

Mindre än en bagatell.

(Upplaga: 25 exemplar.)

PERSONER:

FRUN,
HERRN,
SERAFIA,
PETTER,
PELLA,
POLISEN LEOPOLD.

(Scenen föreställer en af
brunns-villorna.)

Frun: Se så, här äro vi nu ädntligen framme! Låt oss nu se att vi ha allting med oss! Här är hattasken med min Söndags-kapott, och så schalremmen med paraplyerna.

— Agapetus, *sa'* jag inte, du skulle glömma den? *Hvar* är den dyra krokodilskinnspiraten, som Serafia fick till julklapp?

Serafia: Mamma, den tog den fine herrn, som mötte oss vid båten.

(Leopold inträder med resväskan etc.)

Herrn (bugande): För allt i verlden, för allt i verlden, inte ska' herr intendenten sjelf besvära sig — — —
(Leopold bugar sig oupphörligt.)

Frun: Agapetus, var inte dum, *ser* du då inte, att det är herr direktören?

Herrn: Om förlåtelse, herr direktör, om förlåtelse! Bra vänligt af herr direktören att sjelf taga emot oss! Ronneby är ett bra grannt ställe, måtte det nu bara vara lika hälsoinbringande som skönt. För, ser herr direktören, jag och de mina ha varit så krassliga i vinter, att vår medicine-läkare ordinerat oss att resa hit.

(Leopold försvinner.)

Herrn (sjunger):

Hvar familjefader känner
Utaf gammalt, år från år,

Hurusom familjens helsa
Sämre blir för hvarje vår:
Mamma kände klart och tydligt,
Hur på grafvens brädd hon gick!
För min värk man fick intresse,
Och Serafia bleksot fick.
Uti luften strax jag kände,
Hur den frågan brände:
Fara eller inte fara —
Ja, det var frågan.

När vi in till staden kommo,
Jag till doktorn följde med,
Som på fläcken konstaterat,
Hur jag än mig undanvred,
Att vi genast allesamman,
För att döden undanfly,
Måste packa in och resa
Utan knot till Ronneby.
Tulsebod', jag nämna våga,
Men jag fick för fråga:
Spara eller inte spara —
Det var ej frågan!

Frun: Ja, hvarje man är egoist dess värre,
Och *du* ej der'från undantaget gör.
Att kvinnan af ett annat stoff blef skapad
Och fått ett hjerta, rår väl jag derför?
På sparsamheten alltid först du tänker,
Ack, hvartill båtar väl det snöda guld?
Hvad är väl ändock alla verldens skatter
Mot dina barn, emot din maka huld?

Ack, hvarje modershjerta säkert anar,
Hvad som sig rörde innerst i min själ:
Ej för mig sjelf jag, lik tigrinnan, kämpat,
Nej, blott för Petters, för Serafias väl.
Se på dem blott! På landet bort de tvina

Långt ifrån världens brokigt glada lif,
Att vattna blommor och ge korn åt hönsen
Var Petters enda lilla tidsfördrif.
Pastorsadjunkten ofta oss besökte,
Och länge var Serafia en tröst —
Den karlen, som jag alltid trott så hygglig,
Tänk, han förlofvade sig i höst!

Nu denna vår mest hvarje natt jag drömde
Om eld, så fort jag mig till hvila lagt,
Och såg Serafia omhvärfd utaf flammor
— Det tyder på förlofning, har man sagt.
Jag vill ej höra dina klagovisor,
Jag går som högre magters sändebud —
Det trygghet ger, och trygg jag framåt skriдер;
Min lösen är — *Serafia som brud!*

Men fins det då ingen människa i hela huset? Det var en underlig ordning, pigor fins då aldrig, der de ska' vara! Hvarför står du der och ser dum ut, Petter, kan du då inte ringa åtminstone?

Petter (sökande): Men, mamma, här fins ju ingen klocksträng. — —

Frun: Herre Gud, Petter! Hvarför har man egentligen slösat nå'n edikation på dig? Vet du då inte, att på sådana här ställen fins det alltid elastiska ringledningar? (Ringer länge.)

Pella (inträder, nigande.)

Frun: Är detta städerskan? Här har jag ringt en evig tid. Hvarför kommer ni då aldrig? Detta är väl säkert våra rum? Och så är det så godt jag säger till från början, att ordning vill jag ha, för ordning är jag vand vid på Serafielund. Så skulle mina pigor våga slarfva i väg; har du nånsin sett maken, Agapetus?

Agapetus (mumlar): — — — ja, jag tycker — —

Frun: Tig, Agapetus, och genera mig inte; Nå, jung-

frun lilla, har hon inte mål i mun, stå inte der och gapa, utan berätta lite för oss om hur här är vid brunnen. Det är alltid bra att bli lite introducerad, innan man som främling gör sin sortie. Hur ser här ut, hvad tar man sig till, hur bär man sig åt, det kan väl du tala om, om du är härifrån?

Pella (sjunger):

(Melodi: »Ingrids vise.»)

Jag bor ständigt i Ronneby
Hela åren, hela åren,
Ty om vintern jag brukar sy,
Men om våren, men om våren
Då reser jag ut till min kära Brunn,
Som jag har älskat från första stund',
Lilla Brunnen, lilla Brunnen!

Här är vackert, det ser ni nog,
Som förstår det, som förstår det.
Sjö och berg och en präktig skog —
Visst förslår det, visst förslår det!
Och många gäster här också fins —
Ja, flera tusen, om rätt jag mins,
Här vid Brunnen, här vid Brunnen.

Se'n så ha vi en Intendent
Och Professor, och Professor!
Ni må tro att till honom ränt
Båd' Grefvinnor och Prinsessor —
Och många andra, ja, det förstås,
Det säg's, att di rakt om honom slås
Här vid Brunnen, här vid Brunnen!

Men andra läkare fins det med,
Må ni veta, må ni veta,
Som äro duktiga med besked,
Hvad de nu heta, hvad de heta:
Båd' Rietz och »Weide» och Bergvall se'n,
Som sticker knifven i hvar och en,
Helst i örat, helst i örat!

Och Doktor Hedda och Karl Petré
Vi ej glömma, vi ej glömma.
Jag har hört sägas, att hvar och en
Dem berömma, dem berömma!
Der borta på planen, der alla gå,
Ni också dem kan bekika få
Hvarje morgon, hvarje morgon!

Der, förstår ni, de flesta går
Blott och sprätter, blott och sprätter,
Så man gratis bekika får
Toiletter, toiletter.
Ibland, kanhända, comme ci comme ça,
Men alla för resten märkvärdiga
Och gentila, och gentila;

Jag vill tro lilla fröken bär
Fina kläder, fina kläder,
Och att pappa ej snåler är
Som andra fäder, andra fäder,
Ty herrarne se i hvarst ögonblick,
Om fröken är hvad man kallar »chic» —
— Lilla fröken, lilla fröken! — —

(Petter gapar oafbrutet på Pella.)

Serafia (otåligt): Men du talar då bara om den dumma brunnen; men, så säg mig, fins det då ingenting annat i Ronneby än källor och doktorer? Man roar sig väl också lite? Det fins väl förströelser och nöjen?

Herrn: Jaså, min lilla docka, låter det nu så? Hemma var det bara tal om det utmärkta jernvattnet och den svåra bleksoten. Här talar du bara om nöjen, redan första kvarten! Tror du, jag kastar ut mina surt förvärfvade slantar för att du ska roa dig? Förtjena du först din förmögenhet, så reser du minsann inte till en brunn, förrän det knakar i lederna . . . Aj, aj, aj, min gikt — — —

Petter: Aj, aj, min snufva!

Frun: Agapetus, kan du då inte unna det arma lifvet någon glad stund, när hon äntligen slupit ur sitt fängelse? Se så, mitt stackars, oskyldiga lilla lam — — — (Kysser henne. Serafia snyftar.)

Herrn: Se så, ja ha, börjar nu det eviga lipandet igen! Nu står jag då sannerligen inte ut längre — (Går.)

Frun: Se så, nu är pappa echaufferad igen, nu måste jag ut och kondolera honom, annars blir det en sur brunnskur. (Går.)

Serafia: Nu, Pella, nu är vi då äntligen ensamma, tala nu om för mig, hvad roligt man kan ha här.

Petter: Ack ja! tala om det.

Pella (sjunger): (Melodi: Här fins diamanter och perlor etc.)

Här fins både baler och nöjen,
Här fins allt hvad ert hjerta begär,
Och när jag det hunnit beskrifva,
Ni kan inte önska er mer!

Det fröken skall glädja att höra:
Hvar Lördag här är soirée,
Der ofta från Bredåkra läger
Man plägar små löjtnanter se.

Och sjelfva den store herr Sigurd
I dagarne två var vår gäst,
Crassé, som en vildfaren kyckling,
Gaf hvad han kan gifva som bäst. —

Petter: Serafia, tror du, han kunde gala lika bra som jag? (Galer — — —.)

Serafia: Tyst, tyst din galning, låt oss höra mer!

Pella (fortsätter):

För dem, som sitt Sverige rätt älska,
För dem finnes tillfälle än

Att inom vårt fosterlands gränser
Se Finland eröfradt igen.

På berget man byggt oss en hydda:
Ej skönare plats fins på jord,
Och mycket der finnes af gäster,
Men litet af stolar och bord!

Nu går här ett underligt rykte:
Med hyddan skall bli konkurrens,
Der'från dock bevare oss Herren
Och Heidenstam och Professor Bendz.

Och om ni än mera er önskar,
Så också man hviskat mig har:
På Tisdag man ämnar tillstålla
En ståtlig och präktig bazar.

(De gamla inträda.)

Serafia: Mamma mamma, tänk dig, här blir bazar, tänk så förtjusande, här kommer löjtnanter med, och jag får dansa — O, så stilt! Jag, som aldrig har dansat med en löjtnant förr! Då kan jag väl ha min råsidenkädnad?

Herrn (sjunger):

(Melodi: »Vintern rasat etc.»)

Männro här ska' mina slantar springa,
Ty jag känner, hvad det säga vill;
Gubben Ström, som var här här om året,
Talat om, hur sådant der går till:
Ut i bodar stodo damer fina,
Ej med dem man kunde pruta ens;
När jag tänker uppå mina slantar,
Får jag rikligt lust att ta till bens!

Man skall spela uppå lotteriet
Man skall köpa blommor, dricka vin,
Om också sin sista slant man lemnat,
Skall man göra det med gladlig min.

Att mig plocka in på bara benen
Alla säkert komma öfverens —
När jag tänker uppå mina slantar
Får jag riktigt lust att ta till bens!

Frun: Ja, men, pappa lille, lugna dig nu litet, det är inte nyttigt för din värk att bli så alternerad! Du ska veta, bazaren står om på *en* dag, och så ha vi *fyrtioen* dar att riktigt sköta oss på. (Klappar gubben.) Och så, min käre Agapetus, så bli vi alla friska som nötkärnor till vintern.

Herrn: Ja, Gud gifve, jag hade denna värken på ryggen!

Petter: Och jag min snufva se'n!

Frun: Ack ja! min käre vän, du har ju så ofta hört, hvilka underverk gyttjebaden göra!

Scrafia: Usch, mamma, inte vill jag bada i gyttja!

Petter: *I gyttja?* Hva' kan de göra för nytta? Inte blef jag af med min snufva, fast jag föll i torfmossen i våras!

Frun: Tyst barn, yttra er inte om saker, som ni inte begripa! Direktören får bestämma baden. Och så ska vi också dricka lite vatten ur källorna.

Herrn: *Lite?* Har jag kostat på er denna resan, så ska ni då också dricka, *så ni stå er för många år!* För det vattnet hjälper väl för allt ondt?

Pella (sjunger): (Melodi: »Det var en aften i Tivoli» — —)

Ack strax på våren ni skulle se
Den syn beständigt man mötte:
Från staden alla sig hit bege
Så ömkligt svaga och trötte;
Nu sommarsolen förutan hinder
Fäst helsans rosor på bleka kinder.
Ack, hell vår brunn,
Ja, hell vår brunn!

(Alla instämma i refrängen.)

Man sträfvar också uppå allt sätt
Att vattnets verkan föröka.
Men, för att kuren skall lyckas rätt,
Må alla medel försökas:
Man seglar, åker och promenerar,
Man dansar, flirtar och jemnt flanerar
För vattnets skull,
Ja, vattnets skull!

Jag vet ej, hur var med saken fatt,
Men nyss det någon här hände:
Från utsigtsberget han föll och att
Till marken oskadd han lände.
Man ser, hvad brunnsdrickning till kan tjena,
Ty sådan styrka man får allena
Af vattnets kraft,
Ja, vattnets kraft!

Till sist bör nämnas, hvad nog ni hört,
Och hvad man jemnt kan i bladen se,
Att dem, som ödet här sammanfört,
De resa härifrån — förlofvade.
Och hur man än vill den saken vända,
Allt sådant, som här har kunnat hända,
Är vattnets skull,
Ja, vattnets skull!

Frun: Ur den källan ska' du dricka Serafia.

Serafia: Ack! så gerna, mamma lilla!

Petter: Och jag med! — — — (Stor omfamning.)

SLUTSÅNG:

Pella (sjunger):

Till sist ett tack blott till vår publik
För tålmod, som ni visa
Var skonsam nu uti er kritik,

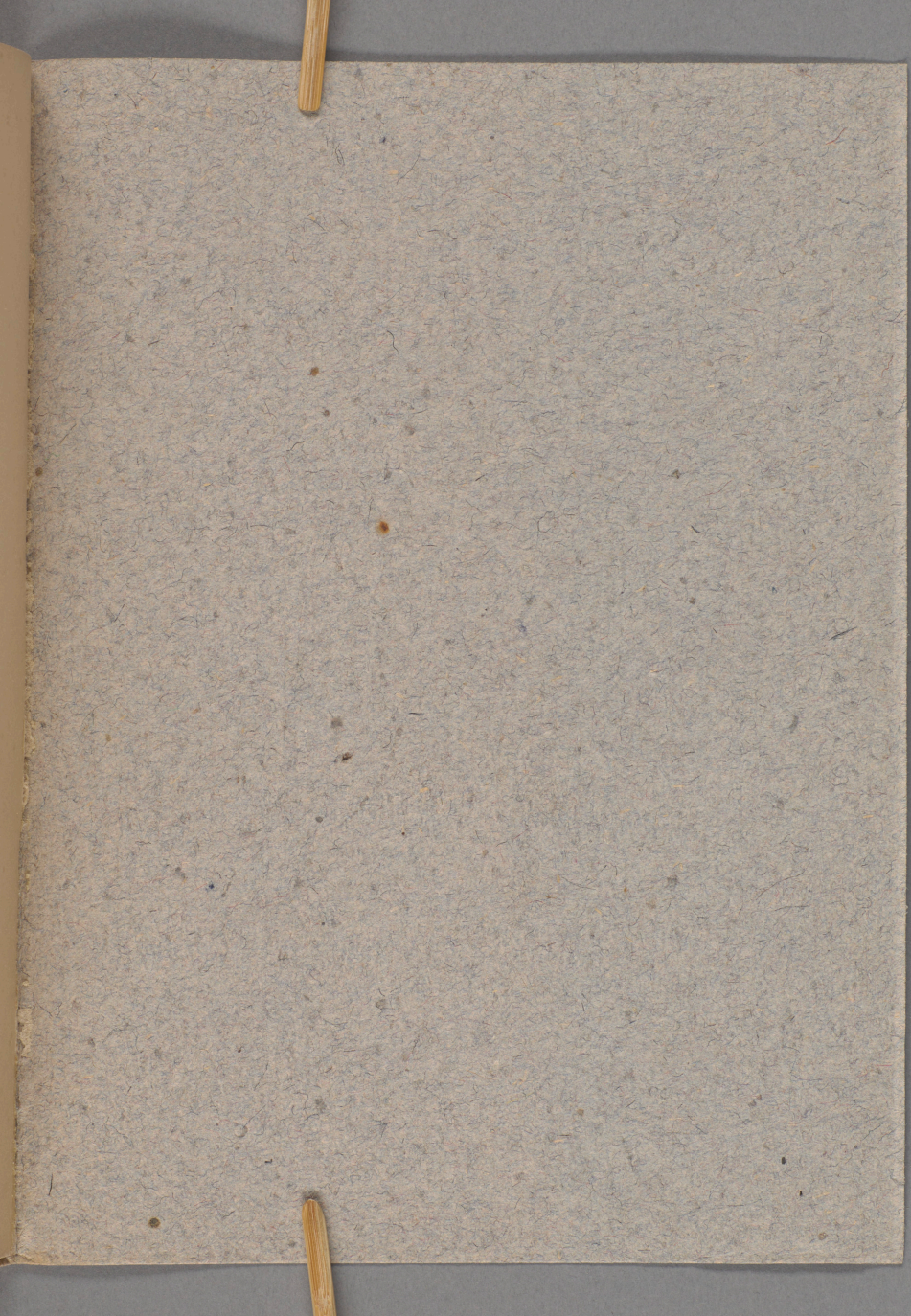
Den tanken kanske kan lisa:
Om än ni slumrat in oförtöfvadt,
Barmhertighet dock med sömnen öfvat
Vårt publikum,
Vårt publikum!

(Ridån faller.)

LUND 1893.

Berlingska Boktryckeri- och Stilgjuteri-Aktiebolaget.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

